

ВПЛИВ МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ САНКЦІЙ НА ГОСПОДАРСЬКИЙ РОЗВИТОК КНДР

Нанавов А.С.

к.е.н, доцент кафедри світового господарства
і міжнародних економічних відносин

Інститут міжнародних відносин

Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Уперше санкції проти КНДР були введені в 2006 році, після випробування ядерної зброї КНДР. Резолюція Ради Безпеки ООН 1718 вимагала від керівництва КНДР припинити ядерні випробування й заборонила експорт у Північну Корею військової техніки, а також окремих видів металів та хімічних сполук. Для контролю за дотриманням режиму санкцій був створений Комітет Ради Безпеки ООН по санкціям щодо КНДР. В 2009 році, після другого північнокорейського випробування ядерної зброї, була прийнята Резолюція Ради Безпеки ООН 1874. Цією резолюцією було розширено ембарго на поставки зброї до КНДР. Також державам — членам ООН було рекомендовано зупиняти всі кораблі, що йдуть у КНДР, і знищувати будь-які вантажі, що можуть мати відношення до північнокорейської ядерної програми.

У січні 2013 року, після того, як Північна Корея запустила супутник Кванменсон-3, була прийнята Резолюція Ради Безпеки ООН 2087, яка підсилила попередні санкції. Також у ній містилося більш докладне обґрунтування права держав — членів ООН додивлятися будь-які судна, що йдуть у КНДР і знищувати будь-який вантаж на борту, якщо він може бути використаний для військових розробок. У березні 2013 року, після випробування ядерної зброї КНДР, Рада Безпеки ООН прийняла Резолюцію 2094, яка ввела санкції щодо грошових переказів, що надходять у КНДР із міжнародної фінансової системи. Чергове, четверте випробування ядерної зброї, змусило Раду Безпеки ООН прийняти в березні 2016 року Резолюцію 2270, яка запровадила додаткові санкції проти КНДР. Цією резолюцією був заборонений експорт із КНДР в інші держави — члени ООН золота, ванадія, титана, рідких і рідкоземельних металів. Також був заборонений експорт із КНДР вугілля й заліза з метою отримання прибутку — за винятком випадків, коли їхній продаж іноземним державам диктується необхідністю отримання мінімальної валютної виручки. Резолюція 2321, прийнята Радбезом ООН у листопаді 2016 року, обмежила експорт із КНДР вугілля, а також заборонила експорт

міді, нікелю, цинку й срібла. При цьому, по даним ООН, до лютого 2017 року 116 з 193 держав-членів не представили свої доповіді про виконання санкцій проти КНДР.

У лютому 2017 року Китай оголосив про припинення імпорту вугілля із КНДР до кінця 2017 року. У серпні 2017 року була прийнята Резолюція Ради Безпеки ООН 2371, яка повністю заборонила експорт із КНДР вугілля, заліза, свинцю й морепродуктів. 11 вересня 2017 року Рада Безпеки ООН прийняла Резолюцію 2375, яка заборонила імпорт у КНДР із держав — членів ООН нафти й нафтопродуктів, створення спільних підприємств із компаніями КНДР, а також експорт із КНДР текстилю, газового конденсату і окремих хімічних рідин у держави-члени ООН. Дана резолюція заборонила громадянам КНДР працювати закордоном.

12 липня 2018 р. США обвинуватили КНДР у порушенні санкцій Ради Безпеки ООН, що обмежують імпорт у цю країну нафтопродуктів, а також у перекачуванні подібних вантажів із судна на судно у відкритому морі.

Не викликає сумнівів той факт, що запровадження перерахованих санкцій безпосередньо вплинуло на стан економічного розвитку КНДР, однак, фактично повна і добровільна самоізоляція країни у економічному та соціально-політичному вимірах розвитку, перехід до автаркічного існування та здійснення зовнішньоторговельних відносин із окремими країнами т. зв. соціалістичного блоку, в першу чергу, із СРСР та КНР сприяли деградації основних державних інституцій, докорінним чином змінили траєкторію розвитку країни. В даному контексті на особливу увагу заслуговує порівняння окремих показників економіки КНДР та Південної Кореї – країни, яка протягом останніх 60 років була залучена до загальноцивілізаційного розвитку.

Важливою проблемою при аналізі будь-яких тенденцій розвитку господарства КНДР є неможливість точного визначення яких-небудь макропоказників, оскільки офіційно МВФ їх перестав публікувати ще 2006 року, пояснивши це відсутністю будь-яких об'єктивних даних про країну. Переважно йдеться про середньорічний темп зростання ВВП на рівні 1% та значення на душу населення ВВП, що не перевищує 1,5 тис. дол. США (у Пд. Кореї понад 22 тис. дол. США), експорт країни є переважно сировинним, основна стаття – вугільні брикети (у Південній Кореї – мікросхеми), середня тривалість життя в Південній Кореї майже в півтора рази є більшою, ніж в КНДР.